

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

De fide deo præstanda. Caput 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

EVANGE

LISTARII MARCI MARVLI VIRI
in euāgelicis literis exercitatissimi liber primus, quod
verissima sint, certaq; fide amplectenda, quæ Moses &
prophetæ, quæq; Christus & apostoli diuino afflati spi-
ritu tradiderunt, edocens: aliæq; plura Christi præcla-
ra complectens dogmata: quæ videlicet accommoda-
tius sub fidei titulo digeri visa sunt.

¶ De fide deo præstanda Cap. I.

Rimus igitur sperandæ
beatitatis gradus fides
est. Credamus deo: cre-
damus dei filio: & quic-
quid spiritu sancto in-
structi diuini homines de
ijs, quæ nõ vidimus, nõ
bis testati sunt, indubi-
tata credulitatis assen-
su suscipiamus. Vt iacto
rectæ fidei fundamento,
cæteras quibus beata vi-
ta comparatur, virtutes
supædificare possimus,
& de nobis dici queat:

Beati qui non viderunt, & crediderunt. Vnde etiam sa-
cramentum corporis & sanguinis sui dominus sub pa-
nis viniq; specie instituit: vt non quod cernimus, neq;
quod tangimus, sed quod credimus in terra adorantes,
hoc ipm videre in cælo mereamur exultantes. Et quo-
niã vnus fidei nostræ finis est, diuino frui cõspectu, cõ-
sulēs nob̄ ip̄e saluator noster. ait: Pœnitementi & credi-
te euangelio. Tunc enim plurimum prodest euangelij
fides, cum nos delictorum, quibus deum hominesque
offendimus, pœnitet. Idem alibi præcipit, dicens: Ha-
bete fidem dei. Qui fidem dei habent, hi non humanæ
solertiæ callide inuentis arguteq; conclusis credūt, sed

Iohan. 20

Marc. 1.

Marc. 10

A.

Iohan. 4

Pfal. 109.
Pfal. 42.

Iohan. 6

Marc. 9

foli veritati diuinitus reuelatae firmiter adherent, huius
manam doctrinam diuinæ semper posthabentes. Idcirco
quidem & ad Samaritanam mulierem, id est, ad animam
per fidem saluandam, ipse veritatis magister Christus
dixit, Crede mihi mulier. quasi diceret, mihi crede quod dei
sapientia sum, non philosophis quod humana sapiunt, non
poetis priscae fatuitatis scriptoribus, qui in deorum vitæ
numeranda multitudine delirant, neque Iudæis qui tri-
nitatem denegant, non intelligentes in vna simplici
substantia personarum pluralitatem, quam & ipse san-
ctus propheta David vidit, dicens, Dixit dominus do-
mino meo, sede a dextris meis, & alibi. Verbo dei cæli
firmati sunt, & spiritu oris eius omnis virtus eorum.
Quod si recte acciperent, etiam in veteribus scripturis
mysterium sanctæ trinitatis contineri faterentur, & no-
biscum simul sentirent. Crede mihi, inquit. Distantiam
quidam faciunt inter credere deo, & Credere in deum,
ut credere in deum, sit per fidem operari, & eius cui cre-
dimus præcepta exequi. Hinc idem ait, Hoc est opus dei,
ut credatis in eum quem misit ille. Prius tamen credi-
mus, deinde operari accingimur. alterum sine altero ni-
hil, proficit ad salutem. Cæterum fieri solet, ut ad sectam
huius professionem accedentes, non nihil suspensum ani-
mum primitus gerant. deinde (si tamen dignoscendæ
veritatis proposito hoc agunt) magis illuminati, ni-
hil verius esse existimant, quam quod sacrarum litera-
rum monumentis contineri cognoscunt. Qui ita in fi-
de stabiliri cupiunt, omnes autem cupere debent, deo
supplicent & hominem illum imitentur, qui in euange-
lio ait, Credo domine, adiuua incredulitatem meam. si-
mul enim & credebat & quasi incredulus nutabat. Et
quoniam experimento iam didicerat, suam credulita-
tem omnino infirmam esse & imbecillem, nisi auxilio
iuuatur diuino, a domino opere petiit ut perfectius crederet.
Porro quod iam de religione nihil dubitant, continuo de
Iudæa ad montes transmigrare cupiunt, ad altiora virtutum
culmina conscendere nituntur. & credendo in filium, perue-
nire festinant ad patrem, ipso filio dicente, Qui credit in

me, non credit in me sed in eū q̄ misit me. Fide cū pene-
 tram⁹ vsq; ad inuisibilia dei. Ne aut̄ ip̄m qui est missus
 minus aliquid h̄se putares, q̄ eū qui mittit, rursus ait,
 Creditis in deū, & in me credite. Aequalem se illi testa-
 tur, dum eandem ip̄e de se fidem exigit, q̄ h̄r de deo pa-
 tre. Cui sn̄iæ & illud dictū congruit. Ego & p̄r vnū su-
 mus, non p̄pter assumptā humanitārē, in q̄ minor sum
 p̄re, sed p̄pter substantiæ vnitatē, in q̄ illi æqualis sum.
 Cum ergo patris & filij & sp̄ss. vnā eādēmq; deitatem
 confessi fuerimus, consc̄q̄ns est, vt de ip̄ius filij doctri-
 na nihil h̄sitemus. Postq̄ aut̄ oēs, p̄sus ambiguitatis
 tenebræ cordis latebras excesserint, tunc reliquū erit,
 vt nobis ad bene beateq; viuendū & cupiditas accenda-
 tur, & detur facultas. Quod q̄dem futurū pollicet̄ d̄ns,
 d. Qui habet dabitur ei, & abundabit. hoc est, q̄ habet
 fidem, meret̄ur grām, & fructib. exuberabit v̄rutū. Sic
 & luxurioso, p̄digoq; filio, post offensam ad patrem re-
 uertenti petentiq; veniā, non solum ignoscit, sed etiā
 datur stola, vt veteri hoīe deposito, nouū induat. anu-
 lus in manu, vt iustitię op̄ibus incumbat. calceamenta
 in pedib. vt ip̄e firmiter incedens, alijs q̄q; se itineris q̄
 ad Ch̄m peruenitur, ducem p̄stet: atq; alios doceat, q̄d
 ip̄e prius & didicerit & fecerit. Semp̄ tñ meminerit, ad
 fidei p̄fectionem non, nisi deo adiuuante, se posse pue-
 nire cum Saluator dicat: Nemo p̄t venire ad me, nisi pa-
 ter q̄ misit me traxerit eū. Illi ad Ch̄m trahunt, q̄ tra-
 hi volunt, quiq; orant vt trahantur. Nemo saluat̄ in-
 uitus. Vt velimus, n̄m est: vt aut̄ velimus & possimus
 dei est. Si quis sitit, inquit, veniat ad me & bibat. Siti-
 ant igitur & esuriant iustitiam, qui iustitiæ pabulo sa-
 turari volunt, & tunc demum ex abundantia cordis
 os loquetur. Ipse enim subiungit, dicens: Qui credit in
 me, sicut dicit scriptura, flumina de ventre eius fluent
 aquæ viuæ. Quod exponens euangelista, ait: Hoc
 autem dixit de spiritu, quem accepturi erant creden-
 tes in eum. Fidelis ergo Christianus, veritatis
 & intelligentiæ impletur spiritu, quo iam plenus, sa-

Iohan. 14.

Iohan. 10.

Mat. 13

Luc. 15.

Iohan. 6

Iohan. 7

Iohan. 19

Mat. 16

Iohan. 8

Gen. 15

Iohan. 14

Iohan. 18

Lucæ . 18

Mar . 10

Matth . 20

Matth. 18.

luberrimis vitæ præceptis incipit scaturire . Minime quippe otiosi sunt, q̄ diuino aguntur spiritu. Hic idem Christum dominum in se manentem habet, dicente illo: Manete in me, & ego in vobis. & rursus: Qui manet in me, & ego in eo. Quantum aut̄ boni ex hoc consequamur, continuo declarat, dicens: Hic fert fructum multum. Ne quis tamen quicquam suæ libertatis arbitrio magis q̄ gratiæ tribuat diuinæ, subiunxit: Quia sine me nihil potestis facere. Itaq; vt possimus, vt valeamus ad vitæ melioris perfectiorisq; statum peruenire, futuri ædificij fundamenta nō alibi ponenda sunt quam supra firmissimam petram Christum, qui de semet loquens, ait: Et super hanc petram ædificabo ecclesiam meam. Quam petram ille qui primus confessus est, Petri nomen accipere meruit, & inter apostolos tenere principatum. Hoc igitur quod Iudæis dictum est, Si filij Abrahæ estis, opera Abrahæ facite, nobis quoq; dictum putemus, Credidit Abraham deo, & reputatum est ei ad iustitiam. Fides sola nunquam ei ad iustitiam reputaretur, nisi congruis fidei virtutum ornamentis sese oxcoluisset. Et hoc est quidem quod alibi ait dominus, Qui credit in me, opera quæ ego facio, & ipse faciet, & maiora horum faciet. Maius enim est pie iusteq; viuere, q̄ miracula facere, quæ etiam per impios quandoq; fiunt. Sed qui ex veritate est, inquit, audit vocem meam, hoc est, qui in me credit, qui sum veritas, hic præceptis meis obtemperat, & me imitari, p̄ viribus contendit.

De fidei constātia & virtute. Ca. II.

CAeterum nisi rectæ religionis fides semel suscepta constanter teneatur, virtutes quoq; effluere ac dissipari necesse est. Conuulso quippe fundamento, qcquid superædificatum fuerit, corruet. Firma sane fides fuit cæcorū illoꝝ, qui increpiti vt tacerent, magis clamabāt: Domine, miserere nostri fili Dauid. Chananææ q̄q; mulieris incōcussa permāsit credulitas: & q̄d credēdo atq; sperādo poposcerat, pseueran